

Reglament de Participació

Memòria tècnica del procés de participació

Índex

1. Introducció

2. Calendari i proposta d'actuació

3. Resultats de les sessions tècniques de treball

3.1 Reunions de la Comissió del Reglament de Participació

3.2 Òrgans de participació

3.3 Participació ciutadana

3.4 Reunió amb personal tècnic de l'Ajuntament

1. Introducció

L'Ajuntament de Palafrugell té una llarga tradició en l'impuls d'experiències de participació ciutadana a l'hora de definir les polítiques públiques municipals. Aquesta realitat s'ha plasmat en la configuració d'una àmplia cartera d'òrgans formals de participació orientats a facilitar la implicació del fort teixit associatiu municipal en la presa de decisions. A més, s'han endegat nombrosos processos participatius que han servit per copsar les orientacions de la ciutadania a l'hora de guiar la tasca del govern municipal. Per tant, al llarg dels anys s'ha anat avançant gradualment en una nova manera de governar des de la proximitat, basada en afavorir l'articulació de xarxes d'actors de naturalesa diversa en el procés de govern.

Ara, estem davant d'un canvi d'època que ens situa davant de la necessitat manifesta d'adequar els instruments participatius per tal d'adaptar-los a la nova realitat. Aquesta adequació passa per simplificar i fer més operatives les estructures formals de participació i impulsar processos participatius que donin cabuda a les noves dinàmiques emergents d'interacció social basades en la lògica del govern obert.

Podem identificar cinc grans reptes i necessitats que podrien contribuir significativament a fer de la participació ciutadana un element central en la cerca de noves respostes per als nous problemes de la societat actual. Aquests cinc reptes son:

1. La necessitat de redefinir el concepte de "participació ciutadana".
2. La necessitat i el repte d'orientar l'administració local a la ciutadania i a la qualitat.
3. El repte d'adoptar noves practiques de coproducció de polítiques públiques.
4. El repte d'incorporar les tecnologies de la informació i la comunicació.
5. La necessitat de reformular les actuals arquitectures institucionals de participació.

Arribats a aquest punt cal revisar, actualitzar i elaborar el Reglament de Participació Ciutadana, per tal de recollir els mecanismes i sistemes que han de fer efectius els drets de la ciutadania de Palafrugell a l'accés a la participació pública.

La Junta de Govern Local de 19 de juliol de 2018 va crear la comissió per la redacció del Reglament de Participació, integrada per membres o representants dels diferents grups municipals i per membres del cos tècnic de l'Ajuntament i el Ple municipal de 31 de juliol de 2018 va ratificar l'acord.

2. Calendari i proposta d'actuació

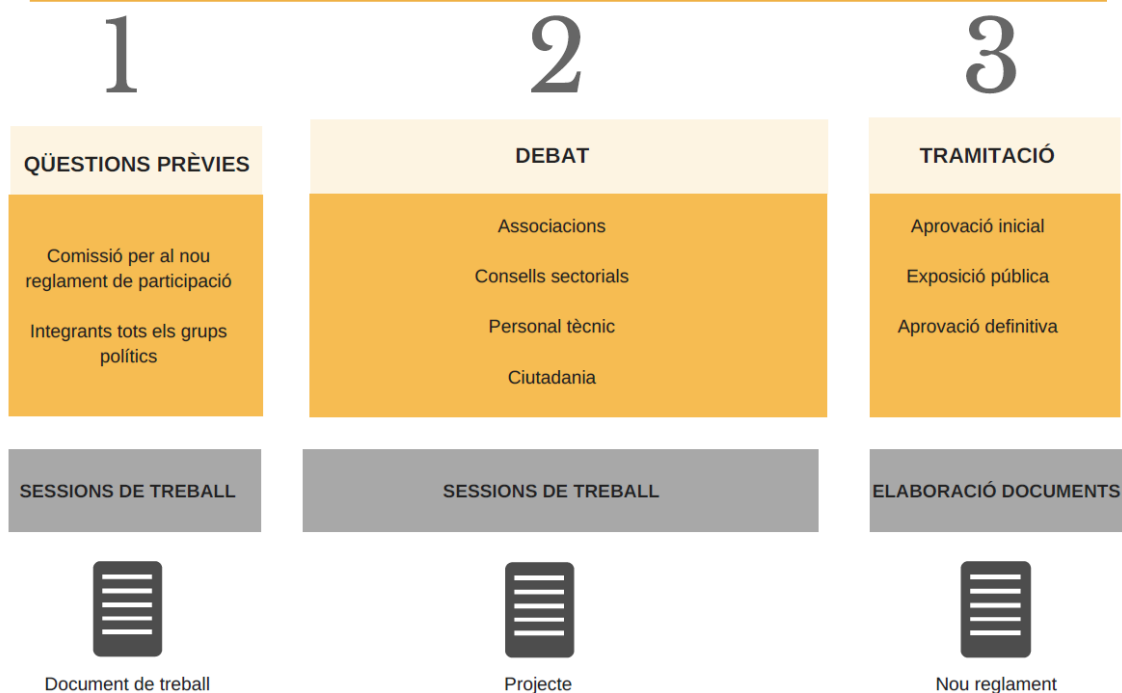

Calendari

2018	Juliol Setembre	Aprovació de la constitució de la comissió Primera reunió política	
	Octubre Novembre	Reunió personal tècnic Reunions consells Propostes ciutadania Propostes Associacions	Recollida de propostes a Plaça Nova i aprofitant els actes que es puguin fer al teatre i altres equipaments municipals
	Desembre	Segona reunió Comissió	
	2019	Gener	Aprovació inicial Ple
	Febrer	Exposició pública	30 dies hàbils / 1,5 mes
	Març	Aprovació definitiva	

Estructura del procés

3. Resultats de les sessions tècniques de treball

3.1 Reunions de la Comissió del Reglament de Participació Ciutadana

Primera reunió

Data reunió: 18 de setembre de 2018

Participants:

- Maria Teresa Frigola, presidenta
- Guillem Genover, Entesa per Palafrugell
- Vanesa Palacios, PSC
- Albert Tané, ERC
- Roser Massaguer, ERC
- Mònica Tauste, ERC
- Xavier Jonama, ERC

Acords:

Els aspectes més rellevants del reglament que cal definir són els següents:

Article 6. Mecanismes de garantia. Revisar si els mecanismes exposats són adequats.

Article 8.- Persones que poden participar en les consultes ciutadanes.

Majors de 16 anys, i cal decidir si han de ser empadronats i es pot ampliar a altres col·lectius.

Mínim de participació perquè la consulta sigui vinculant, es proposa un 25% de les persones cridades a participar.

Article 11.- Límits a les consultes que provenen d'una iniciativa ciutadana. Fins el 31 de maig es poden fer les propostes de consultes ordinàries, i preparar una multiconsulta una vegada a l'any.

Correspon al Ple per majoria absoluta admetre les consultes a iniciativa ciutadana.

Es demana un 5% de signatures de membres del col·lectiu a qui vagi adreçada la consulta.

Article 16.- Les consultes acumulades durant un any es celebrarien en una sola multiconsulta.

Article 17.- Comissió de seguiment de la consulta i comissió de garanties. Estava redactat com a dos òrgans diferents però es proposa que unificar en el mateix òrgan.

Article 19.- Possibilitat de publicar les peticions o sol·licituds al govern municipal.

Es proposa modificar el nom de consultes no referendàries per consultes ciutadanes, donada la dificultat d'interpretar l'actual Llei de consultes no referendàries després de la sentència del TC.

Article 25.- Es proposa establir un sistema de proposicions al Ple, modificant el nom de moció per tal de no confondre amb les mocions dels grups polítics municipals, però donant-li el mateix tractament.

Segona reunió

Data reunió: 11 de desembre de 2018

Participants:

- Maria Teresa Frigola, presidenta
- Albert Gómez, CIU
- Guillem Genover, Entesa per Palafrugell

Acords:

Es clarifiquen els següents aspectes del reglament que quedaven pendents de decisió en l'última reunió:

- Es requereix un mínim del 25 % de participació perquè sigui la consulta ciutadana com a vinculant
- Es preveu que puguin votar persones no residents, però amb segona residència
- Es preveu que es pugui votar per mitjans electrònics
- Pel que fa a la multiconsulta s'acorda que es faran durant el quart trimestre de l'any.
- S'allarga el termini d'inactivitat de les entitats que estan inscrites al registre d'entitats de l'Ajuntament. Es proposa que aquest termini sigui de 3 anys, i no de 2 anys.
- S'eliminen les disposicions addicionals.

3.2 Òrgans de Participació

Aprofitant l'estructura actual i les reunions periòdiques dels òrgans de participació es va passar una enquesta sobre el Reglament de Participació. Han participat un total de 38 associacions de manera presencial:

Taula Municipal de Solidaritat i Cooperació

Data reunió: 19 de setembre de 2018

Entitats participants:

- Projecte Xevi
- Associació Catalana Ajuda Poble Sahauri
- Fundación Vicente Ferrer
- Unitat Solidària
- Creu Roja
- Africa Viva

Consell d'entitats de Joventut

Reunió el 19 de setembre de 2018

Ents participants:

- AEIG Indika
- Agrupació Excursionista Palafrugell
- Il·lusions
- Actua
- Associació Els Trompats
- Associació Colla Garnatxa
- Club Atlètic Palafrugell
- Birres Braves
- Nosa Col·lectiu

Consell de Benestar Social

Reunió el 21 d'octubre de 2018

Ents participants:

- Carites
- Consell de la Gent Gran
- Gent Gran Palafrugell
- Centre Tramuntana
- AFATRAM
- TRESA
- Associació Família i Salut Mental

- Centre d'Atenció Primària (CAP)
- Fundació Intermedia
- Associació Gent Gran. L'Esplai
- Suara
- Plataforma Afectats Hipoteca (PAH)
- VIMAR
- Fundació Josep Pallach

Reunions Associacions de veïns

Reunió els dies 3 i 5 d'octubre

Ens participants:

- Associació de veïns Vilaseca-Bruguero
- Associació de veïns Piverd
- Associació de veïns de la Punxa
- Associació de veïns i amics de Calella
- Associació de veïns del carrer Ample

Reunions Consells de Gestió i Participació

Ens participants:

- Consell de Gestió i Participació de Tamariu (06/10/2018)
- Consell de Gestió i Participació de Llafranc (09/10/2018)
- Consell de Gestió i Participació de Calella (19/10/2015)
- Consell de Gestió i Participació de Llofriu (25/10/2018)

D'altra banda 22 entitats han fet la seva aportació a través de l'enquesta en línia que es va enviar a les associacions registrades en el Registre Municipal d'Associacions:

- L'Eixam
- Salvem el Golfet
- Racó Poètic de Palafrugell
- Associació dels Amics de la vela llatina de Calella
- Associació Solidança
- Club Hanbol Garbí
- Ampa Escola Sant Jordi
- La Xarxa
- Associació Món petit
- Ampa Escola Pi Verd
- Creu Roja
- Club bitlles catalanes pessebristes
- Braveskate
- Ampa IES Frederic Martí
- Associació Cysele de veïns de Llafranc
- AFATRAM (Associació familiars d'usuaris del Centre Tramuntana)
- Càrites
- Associació de joves músics del Baix Empordà
- Grup cultural Camp d'en Prats
- Club Nàutic Tamariu
- AREP (Associació per a la rehabilitació de les persones amb malaltia mental)

Les respostes de les associacions que han participat són :

1. Considereu que faltaria algun mecanisme de participació?

NO	45	83%
SI	5	9%
No ho sé	4	8%

Si has indicat que SI, quin instrument faltaria?

Afegir la possibilitat de fer-ho telemàticament
Algun sistema semblant al consell jove sense ser de joventut. En el nostre cas l'únic lligam que tenim és dins el CMEJ per la resta sentim que anem de forma independent i la nostra entitat no és exclusivament juvenil.
Regidor de barris, telèfons per petites incidències
Telèfon mòbil per incidències
Participació ciutadana a través de whatsapp i/o aplicació de queixes puntuals de la via pública
No creiem que la participació ciutadana s'hagi de forçar. Hi ha prou mecanismes espontanis perquè la gent pugui participar

En trauries algun? Quins?

L'ajuntament hauria de promoure el coneixement i l'ús d'aquestes eines
No sé ben bé quin, però alguns se solapen
Tots
Els votants haurien d'ésser, amb majoria d'edat. No 16 anys. Votar segons el sistema electoral.

Comentaris

El fet de no estar al corrent de les lleis pot portar a confusions, si més no, pèrdues de temps i mal entesos
Des del punt de vista de l'entitat amb el CMEJ creiem que aquesta necessitat està coberta
L'ajuntament hauria de promoure el coneixement i l'ús d'aquestes eines
Afegir la possibilitat de fer-ho telemàticament
No creiem que falti cap mecanisme, ni tampoc en trauriem cap, ja que no tenim tampoc tota la coneixença de tots ells.
Potenciaríem més els consells de participació i els processos participatius

- considerem que el 10 % de la població per poder entrar una Iniciativa Popular, en una població com Palafrugell, és un volum de gent massa elevat. - Estaria bé poder entrar mocions al Ple sense haver de ser Partit polític, és a dir, que associacions i/o entitats també en poguessin entrar. - Que el desenvolupament d'aquests processos sigui àgil, eficient i ràpid i amb transcendència real.

2. Esteu d'acord que el Reglament reguli els consells de participació: la seva creació, la normativa a aplicar, la composició i el funcionament?

NO	1	2%
SI	46	88%
No ho sé	5	10%

Comentaris

A valorar en funció del consell es pugui autoregular
Sempre que el reglament sigui consensuat

3. Els processos participatius han de tenir, com a mínim, les següents fases: informació, aportació de les propostes, valoració de les propostes i avaluació i retiment de comptes. Consideres aquestes fases suficients per tal de garantir un procés de participació?

NO	7	13%
SI	46	87%

Comentaris

- considerem que el 10 % de la població per poder entrar una Iniciativa Popular, en una població com Palafrugell, és un volum de gent massa elevat. - Estaria bé poder entrar mocions al Ple sense haver de ser Partit polític, és a dir, que associacions i/o entitats també en poguessin entrar. -Que el desenvolupament d'aquests processos sigui àgil, eficient i ràpid i amb transcendència real.

Afegir la possibilitat de fer-ho telemàticament

Des del punt de vista de l'entitat amb el CMEJ creiem que aquesta necessitat està coberta

El fet de no estar al corrent de les lleis pot portar a confusions, si més no, pèrdues de temps i mal entesos
L'ajuntament hauria de promoure el coneixement i l'ús d'aquestes eines
No creiem que falti cap mecanisme, ni tampoc en trauriem cap, ja que no tenim tampoc tota la coneixença de tots ells.
No es tenen massa en compte que alguns funcionen gràcies al voluntariat
Potenciaríem més els consells de participació i els processos participatius

4. L'Ajuntament donarà de baixa d'ofici aquelles entitats inscrites al Registre que durant el període de 2 anys hagin estat inactives. Esteu d'acord amb aquesta afirmació?

NO	14	27%
SI	37	73%

1. Donar de baixa a 1 any d'inactivitat 2. També volem que dins els consells es doni de baixa les associacions que no assisteixin a les reunions.
3 anys
A menys que hi hagi causa que ho justifiqui
Abans de donar de baixa, preguntar a l'entitat el perquè no fan res i després decidir.
Abans s'hauria de contactar amb ells i demanar explicacions
Cal revisar en cada cas el perquè de la inactivitat
Comunicació a l'afectat
El fet que hagin estat 2 anys inactives no vol dir que s'hagin dissolt.
Jo diria 3 anys
Penso que una mica més de temps estaria bé. De vegades costa molt trobar gent que es vulgui implicar
Per motius diversos es pot donar que l'activitat d'una entitat s'aturi temporalment sense que aquesta hagi tancat la seva activitat definitivament
Sempre i quan es confirmi que realment no tene activitat
Sempre i quan s'avisi
Si però abans s'ha de veure si aquesta inactivitat és real o no
Si, però donaríem un marge d'un any més per si l'associació s'hagués de remodelar.

5. El reglament pretén recollir la figura del Registre Municipal de Participació amb l'objectiu de recollir totes les persones o col·lectius no constituïts en entitat o associació que, voluntàriament, manifestin el seu interès per participar o

col·laborar en la definició i execució de les polítiques públiques. Creieu necessari aquest registre?

NO	5	9%
SI	46	87%
No ho sé	2	4%

A valorar, val la pena la feina
Amb la finalitat d'apropar gent individual a les entitats principals
Amb quina finalitat?
Caldria actualitzar-lo regularment
El registre si però establint un número màxim per participar
És molt positiu aquest punt que dóna veu a ciutadans que potser no estan lligats a cap entitat però tindriem coses interessants a dir si son ciutadans que valoren el que es fa al poble
Jo afegiria l'obligació de no estar en cap partit polític
Molt
No ens sembla estrictament necessari, és un pas més en l'absurda burocràcia dels òrgans municipals
Sempre que no comporti despeses afegides
Sempre que no representi una despesa econòmica
Valorar si val la pena la feina

6. Creieu que la coproducció de serveis públics seria una bona eina de gestió a implantar en l'Ajuntament?

NO	2	4%
SI	40	75%
No ho sé	11	21%

A valorar cada cas
Bon repte!
Coordinar privats amb públic per actuar no es viable. No funciona.
Hi ha projectes d'interès municipal que a vegades no poden assumir únicament amb els seus recursos
La incorporació i cooperació , col·laboració en la prestació de serveis de titularitat pública amb la ampliació d'entitats i associacions per a la bona gestió sempre pot ser una bona eina.

La participació és important per la consciència i responsabilització. A nivell de competència municipal, les idees, la gestió haurien d'estar recolzades per presa de decisions
Sempre i quan l'ajuntament no derivi a la ciutadania les tasques a nivell de gestió que li corresponguin
Seria una bona eina per generar llocs de treball encara que fossin temporals

7. Comentaris

1. Mentre més implicació per part de la ciutadania millor perquè es mantindrà la relació i es resoldran les incidències. 2. s'ha de poder tenir en compte la opinió realista de les persones que viuen i utilitzen l'espai.
A valorar en cada cas
El redactat d'aquest document és molt tècnic, gens apte per la lectura del ciutadà
Massa burocràcia. Volem equip de govern més a prop de la ciutadania
Per resoldre problemes cal molta més voluntat política
Que es facin efectives aquestes eines
Tingui el color que tingui el nostre consistori aniria en compte alhora de redactar aquest reglament, el veig una eina de posar entrebancs als polítics que estiguin a l'oposició. Històricament i malauradament, els partits a l'oposició es dediquen més temps a la feina de destruir que construir o deixar fer i que al final del mandat, el poble pugui decidir si s'ha fet malament o bé.

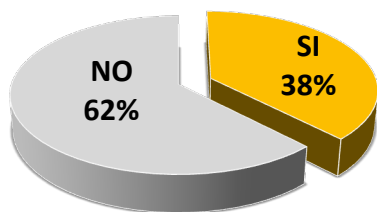
3.3 Enquesta ciutadana

Els diumenges 11 i 25 de novembre es va realitzar a Plaça Nova una enquesta a la ciutadania sobre el reglament de participació ciutadana. Coneixedors de la dificultat sobre fer preguntes sobre el nou reglament, es va optar per fer preguntes genèriques que es tornessin un estat de la situació de com percep la ciutadania la participació.

A continuació es mostren les respostes:

Total enquestes realitzades	76
Mitjana edat	52
Homes	37
Dones	39

Formes part d'alguna associació?

Has participat alguna vegada en processos participatius? En quins?

SI	27	38%
NO	44	62%

- Ametllers (5)
- Pressupostos (4)
- Carrer Sant Sebastià (2)
- Carril bici
- Comerç (2)
- Escola Bressol i Via Pública a La Bisbal
- Fira Viladecans. Qualitat
- Gasolinera Llofriu (2)
- Mobilitat (2)
- Museu (2)
- Educació
- Nom parc La Sauleda
- Parades mercat per Internet
- Passeig de Llafranc (3)
- Pla General i altres
- Pla Local de Joventut
- Procés participatiu Gent Gran
- Via vianants o no a Barcelona

Què t'ajuda a participar?

Que el tema m'interessi	29	40%
Tenir informació	27	37%
Que siguin processos presencials	11	15%
Poder participar	5	7%
Compliment de decisions	1	1%

Què et dificulta participar?

Interés en el tema	9	14%
Manca de temps	13	20%
Manca d'informació	36	56%
No es respecten les decisions	6	10%

3.4 Reunió personal tècnic de l'Ajuntament

El dimarts 27 de novembre, de 9 a 10.30h en la sala polivalent de la Biblioteca Municipal, va tenir lloc una reunió amb personal de l'Ajuntament. En aquesta reunió estaven convidats a participar els i les caps d'àrea i el personal que té contacte directe amb el món associatiu del municipi.

Ordre del dia:

- Presentació de la reunió. Breu explicació sobre el perquè de la revisió del reglament, calendari i sobre els mecanismes de participació.
- Què facilita i què dificulta la participació de la ciutadania?
- Punts forts i punts dèbils sobre aquests temes:
 - Òrgans de participació
 - Processos participatius
 - Relació amb associacions
 - Participació interna

Assistents:

- Ferran Monroy, sergent Policia Local
- Mònica Recio, administrativa Cultura
- Dolors Giménez, auxiliar administrativa Joventut
- M. José Merino, cap d'àrea de Benestar Social
- Sònia Martinoy, tècnica del Plis
- Dolors Casado, auxiliar administrativa OAC
- Gerard Prohies, coordinador àmbit Serveis a les Persones
- Noemí Adarnius, dinamitzadora Joventut
- Rut Palomeque, cap d'àrea de Medi Ambient
- Joan Soler, director de la Biblioteca Municipal
- Sònia Vives, Espai Dona

S'obre la sessió explicant el calendari, els objectius de la reunió i les grans novetats del Reglament de Participació Ciutadana, sobretot pel que fa referència als mecanismes de participació.

A continuació s'obre un debat al voltant del tema *Què facilita i què dificulta la participació de la ciutadania?*. Del treball en grups de 4 persones les propostes són:

Què facilita la participació?	Què dificulta la participació?
Disponibilitat les 24h per rebre peticions i demandes	No tenir les bases de dades actualitzades d'entitats per mantenir el contacte
Noves tecnologies	Falta de sentiment de poble i potser hi ha un excés d'individualisme
Bon retorn	Les entitats tenen poc coneixement global (cada entitat parla d'una visió molt particular)
Experiències positives acumulades	La informació que arriba a l'entitat no passa als socis
Cultura participativa. Facilitar l'aprenentatge de la participació	Falta d'informació (no arriba)
La dinàmica i experiència participativa d'un àmbit afavoreix la participació en altres àmbits.	L'interès. Temes concrets millor. Que afecti. Saturació d'enquestes
Vincle creat. Reciprocitat	A vegades no tenir present les necessitats reals dels col·lectius als quals ens adrecem

Òrgans estables: facilita que hi hagi un únic referent que organitzi, que dinamitzi	El llenguatge
Proximitat. Ser jo qui em desplaço	El canal (digital/analògic)
Donar veu als ciutadans dels diferents mitjans en paral·lel, terminis (ajustar els períodes, ni massa poc ni massa temps)	Alguns col·lectius no participen gairebé mai!
	Els participants sempre són els mateixos. Coordinació de processos!!
	Algunes propostes no són assumibles
Processos participatius en línia. Tant facilita l'apropament a col·lectius com els joves com allunya a persones que no tenen fàcil accés a les noves tecnologies	
Disseny i facilitació del procés	

Una vegada finalitzades les propostes, es convida als participants a reflexionar sobre els punts forts i dèbils sobre aquests temes:

	Òrgans de Participació	Processos Participatius	Relació amb associacions	Participació interna
Punts forts	Sentiment de pertinença que s'assoleix a llarg termini	Disseny processos	Proximitat Ajuntament	Creació col·lectiva!!! Interrelació, compartir, visió general
	Empoderament i capacitat de tècnics i tècniques en dinàmiques participatives	Ens apropem a les entitats	Teixit associatiu fort	
	Compromís en el retorn		Una persona referent	
	Persona referent per tenir un bon vincle			
Punts dèbils	Per què vol el polític la participació? (fons-llarg recorregut / forma—aparador)	Presencial versus virtual	No es tracta a totes les associacions per igual. Entitats de 1 ^a i 2 ^a .	Sempre participen els mateixos
	Si no hi ha un objectiu comú crea frustració i les dinàmiques no són participatives (plenaris paral·lels, pur traspàs d'informació...)	No ens apropem tant a la ciutadania o als associats	Falta punt d'assessorament global a totes les entitats. Mostra entitats.	Compromís que arribi a fi
	Poca cohesió entre entitats		Manca actualització de dades (web)	Falta retorn
	No retorn als socis i membres entitats		Poc seguiment de la seva implicació	Si no hi ha coordinació i continuïtat es dibuixa, es perd implicació

	Manca de participació o assistència a les convocatòries		Falta més suport	Sobrecàrrega
	Molts òrgans amb reglaments i maneres de funcionament diferents		Quan la relació govern-entitat és directe i creen desequilibris	Encaixar mesures que s'aprovin amb capacitat econòmica